

49. ČLANEK

TEMA : PARADIŽNIK

Paradižnik v milejšem podnebjju uspeva na prostem, predvsem v zavetnih legah. Paradižnike lahko gojimo v rastlinjakih, toda po več letih se v tleh razširijo škodljivci in bolezni. Najboljše je, da zemljo steriliziramo, česar pa vrtničkar ne more zmeraj narediti. Paradižnik lahko gojimo v lončkih, ki so napolnjeni z ustreznim kompostom, ki jih postavimo v rastlinjaku v zemljo. Nekatere korenine bodo pognale skozi luknjo v dnu lončka , večina pa bo še vedno v čistem kompostu. Podobno vzgajamo paradižnik v posodah, ki so postavljene na 7 do 10 cm debelo plast kremenčevega peska . paradižnik lahko gojimo tudi neposredno na balah slame, ki jih postavimo na plastično folijo na zemljo v rastlinjak. Bale ne smejo biti iz površin, ki so bila škropljena z hormonskimi sredstvi. Vsako balo pognojimo s gnojilom KAN in zalijemo. V 2 do 3 tednih se začne slama razkrajati, nato šele sadimo v kompost na bali slame. Vreče napolnjene s šoto, omogočajo popolno izolacijo od druge zemlje v rastlinjaku. V takih vrečah je malo hranilnih snovi, zato je potrebno skrbno uravnavati zalivanje in gnojenje.

Paradižnik presajamo na stalno mesto v rastlinjak ali na prosto. Najenostavneje je, če kupimo sadike v vrtnariji, ali pa v semenarni. V ogrevanem rastlinjaku je mogoče v 8 tednih vzgojiti sadike. Na prosto jih presajamo sredi maja , v neogrevan zaščiten prostor- tunel ali plastenjaki od srede do konca aprila. V ogrevan rastlinjak pa presajamo od sredine februarja dalje. Seme posejemo na redko v pladnje ali zabojčke. Rahlo ga prekrijemo z presejanim kompostom. Ne smemo sejati pregloboko in pregosto, sicer se hitro razširijo bolezni.

Najidealnejši čas za presajanje je, ko se pojavijo prvi cvetovi in je rastlina visoka 15 do 23 cm. Uničiti moramo virotične rastline, te imajo deformirane liste ali pa so zelo zaostale v rasti.

Zalivanje in gnojenje paradižnikov v rastlinjakih je zelo zahtevno delo. Najlažje je vzdrževati rastline, ki rastejo v zemlji, kjer so shranjena hranila in voda. Popolnoma izolirano gojišče, vsebuje malo naravnih hranljivih snovi. Če taka gojišča premočno zalivamo, uničimo korenine in paradižnik začne veneti. Pogosto zalivanje z manjšimi količinami je zelo pomembno za pravilno rast , vendar je zamudno. V vročem času je potrebno paradižnike po tej metodi zaliti

tudi do štirikrat na dan. Plodove pobiramo, kadar jih potrebujemo. Ko začnejo paradižniki postajati rdečkasti, zelo hitro dozori. Rastlinjakova ščitasta uš ali bela mušica je najpogostejši škodljivec paradižnika v rastlinjakih. V vlažnih slabo zračenih rastlinjakih so posebno nadležna glivična obolenja kot sta siva plesen i rjava listna plesen. Siva plesen se razvija še močneje na nežnih rastlinah.

Na prostem lahko gojimo paradižnik od srede maja, prej ga lahko presajamo v zaprte grede, ki jih uporabimo tudi na koncu rasti. Paradižnike, ki jih gojimo na prostem, navadno privežemo z mehko vrvico ob palice, na vsakih 30cm. Grmičaste sorte paradižnika ne potrebujejo opore. Plodovi dozori na rastlini tako, da steblo položimo po tleh na raztreseno slamo in jih pokrijemo s folijo.

VIR: knjiga Pridelovanje vrtnin, Tony Biggs, založba Kmečki glas, 1986

